

lig i Reglen med 6 Maanedes, en Regel, der ogsaa i og for sig er billig, da disse Mænd ikke bør være i Uvisshed i nogen meget lang Tid om, hvorvidt man vil holde sig til dem eller ikke. 6 Maanedes maa i den Henseende anses for at være en fuldkommen tilstrækkelig Tid. — Disse Punkter, som jeg her har anført, ere de væsentligste, hvori Lovforslaget, hvis det vedtages, vil komme til at gjøre Forandringer i den hidtil bestaaende Lovgivning her i Landet.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa man tænker sig, at dette Lovforslags Strafftræden skulde finde Sted, og det Forhold, der i saa Henseende skal iagttages overfor de andre to Lande, skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa den sidste Paragraf i Lovforslaget, § 96, der lyder paa, at det bestemmes ved Rgl. Anordning, naar denne Lov skal træde i Kraft. Grunden til dette Forslag er følgende. Det er jo en Selvfølge, at den tilføjede Overensstemmelse i Henseende til Bøvelretten mellem de tre nordiske Landes Lovgivning kan kun opnaas derved, at dette af de Delegerede udarbejdede Lovforslag vedtages uforandret i alle tre Riger. Dersom det ikke sker, er det indlysende, at Niemedet ikke opnaas; Niemedet, at opnaa en overensstemmende Lovgivning i de tre Lande paa dette Øbet, kræver det. Men paa den anden Side er det jo lige saa klart, at der ikke er nogen fornustig Grund til, at nogen af de tre Representationer skulde undlade at stille Ændringer, hvis de maatte have Lyft til at gjøre det, naar man ikke er vis paa, at Lovforslaget vedtages uforandret i de to andre Lande, og at man der er villig til at sanktionere det som Lov, maa staa som en ufravigelig Betingelse for, at man her vil finde sig bespiet til at afholde sig fra at gjøre Ændringer i Lovforslaget, som man maatte ellers maatte stille. Det er, om jeg saa maa udtrykke mig, Præmien, Lønnen for denne Afholdenhed i Henseende til at stille Ændringsforslag, at der derved opnaas Ensartethed i de tre Landes Lovgivning. For nu altsaa at sikkre det ene Land mod, at Loven skulde blive vedtagen eller sat i Kraft i ændret Skikkelse i et af de andre Riger, medens man har vedtaget det uden Ændringer her, er en saadan eller i alt Fald en lignende Bestemmelse som den, jeg har foreslaet, nødvendig eller dog nyttig og hensigtsmæssig, idet nemlig § 96, naar den vedtages, jo vil blive brugt paa den Maade, at Regjeringen ikke udvirker en Anordning, hvorved Bøvelloven sættes i Kraft her, før man har set, at den bliver vedtagen uforandret i den svenske Rigsdag og paa det norske Storting, og tillige ved Brevvevling med vedkommende Regjeringer har forvisset sig om, at Forslaget der bliver indstillet til Sanktion. Dette sidste Punkt har naturligvis i Virkeligheden ikke nogen videre praktisk Betydning, thi at Forslaget vil blive indstillet til Sanktion i de andre Lande saavel som

her, naar det vedtages uforandret, ligger saa temmelig dert, at det er forelagt efter de to Kongers Befaling for de vedkommende Representationer. Skulde derimod det Tilfælde indtræde, at Lovforslaget ikke bliver vedtaget uden Ændringer, idet en af de tre Folkerepresentationer ændrer det, eller skulde det ikke blive sanktioneret som Lov i et af Landene, vil Følgen deraf blive, at det heller ikke bliver sat i Kraft her i Landet; men i saa Tilfælde vil jeg forbeholde mig at overveie, om man dog ikke alligevel paaany skulde forelægge det for Rigsdagen her, fordi det vistnok i flere Henseender indeholder saa hensigtsmæssige Forandringer i den her bestaaende Bøvellovgivning, at mange Dele af det egne sig til at vedtages her i Landet aldeles uden Hensyn til, hvad man vil gjøre i de to andre Riger.

De Bemærkninger, jeg hidtil har gjort, knytte sig jo nærmest til det første af de to Lovforslag, her er Tale om, nemlig „Forslag til Bøvellov for Danmark“; men som de Herrer ville have bemærket, fremsettes der foruden dette et Lovforslag til, nemlig „Forslag til Lov om Bøvelsager og Bøvelprotest“. Mærken her til er den, at disse Dele af den hidtil gjældende Ret, nemlig Forskrifterne om Bøvelprocessen, det vil sige om de Gendommeligheder ved Processmaaden, som man pleier med eet Ord at betegne som Bøvelprocessen saavel som den formelle Fremgangsmaade ved Protesters Optagelse ere Ting, der hange saaledes sammen med Processen eller i det Hele Rettsorganisationen i de tre Lande, at det ikke paa dette Punkt er muligt at komme til en fuldstændig Overensstemmelse, og der er navnlig mellem Sverrig paa den ene Side og Danmark og Norge paa den anden Side en saa betydelig Forskjel i Henseende til Processmaaden, at det ikke vil være muligt i den Henseende at foreslaa ganske ensartede Forskrifter i alle tre Lande. Som Følge deraf ere disse Ting af Kommissionen holdte udenfor den egentlige Bøvellov, og det er overladt til enhver især af de tre Regjeringer angaaende disse to Emner, Bøvelprocessen og Bøvelprotesterne, at fremkomme med særlige Lovforslag, i Henseende til hvilke man ikke er bunden til den strenge Overensstemmelse i Et og Alt, som maa iagttages med Hensyn til Bøvelloven, isald overhovedet Foretagendet skal lykkes. Det er altsaa Grunden til, at der ved Siden af Forslag til Bøvellov for Danmark fremkommer Forslag til Lov om Bøvelsager og Bøvelprotest. Ved første Diekast kunde man maatte synes, at man ganske kunde spare sig dette Lovforslag og indskrænke sig til simpelthen at opretholde Bestemmelserne i §§ 30—31 og 67—72 i Frdn. af 18de Mai 1825. Dette vil imidlertid ikke være muligt og i hvert Tilfælde ikke hensigtsmæssigt, thi den nye Bøvellov medfører ligesom visse Forandringer i Bøvelprocessen, og dertil